

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplării Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază

Numeri singuratici la 5 cr. se vând la »Tipografia«, soc. pe acțiuni

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Concentrare, nu ceartă!

Noi, ziariștii români, experiem nu odată, disgustul ce-l are publicul românesc pentru certe, mai ales pentru certele din ziare. Au fost, într'adevăr, într'un timp nu tocmai îndepărtat și sunt ici-colea și acum certe, certe în sensul cel mai vulgar al cuvântului, certe personale, private, ce se purtau cu septemanele prin ziare. Au fost! Și poate-că acestea au produs greața cea mare ce o resimte opinia noastră publică față de tot ce pare a fi ceartă.

Astăzi har Domnului certe cum erau mai înainte nu se mai prea dau; și dacă se mai publică, ele apar numai ca inserate plătite, în rubrica cea mai din coadă, pentru care redacția nu ia responsabilitatea. Cu toate aceste resentimentul acesta contra „certelor” merge azi prea departe; reacțiunea firească contra unui vițiu social, cade într'alt extrem.

Avem bărbați venerabili de ai noștri, mai ales preoți, cu inimă bună românească și cu o fire blândă, evanghelică, cari își exprimă repugnarea pentru „certe” și atunci, când se fac *discuțiuni academice, principiale*, absolut necesare și fără de cari nu se poate închipui o viață politică sănătoasă.

Nu ne mirăm așa mult de atari apariții din public. Din contră ele ni-se par ca o rouă binefăcătoare în atmosfera ce ne împresoară.

Ne mirăm însă când vedem, că și ziariști de profesiune, oameni inițiați și versați în politică, vădesc întocmai aceleși considerațiuni, ca și aceia, cari de parte de luptă, binevestesc cuvântul *păcei*, al bunei înțelegeri și al dragostei creștine, și cari nu înțeleg, că nu se poate azi *politică* fără de *luptă*, fără de *conflict de idei*, fără de *discuțiuni*.

Ne mirăm când vedem pe confracții din Arad, cari își întitulează „*Tot ceartă?*” un articol, în care tratează, sau ating măcar, frumoasa serie de articoli, pe care distinsul nostru bărbat, dl *Aurel C. Popovici* i-a publicat în *Tribuna*.

Nu vrem ceartă, nu vrem războire între noi, între frați, și doar faptul că răspundem confracțiilor dela „*Tribuna Poporului*” e destulă dovadă. Constatăm cu viață satisfacție, că pasiunile s'au domolit, că tonul presei noastre s'a muiat, că vorba s'a îndulcit, și că un aer de înfrățire, de împăcare și iertare reciprocă adie peste noi toți. O *eră nouă*, — cu toate împotrivirea momentană a unor — se ivește și noi salutăm cu entuziasm și satisfacție sufletească zorirea acestei de mult și de toți dorite ere.

Dar' tocmai de aceea credem, că greșesc foarte mult aceia, cari din prilejul *seriei* de articole, ce tocmai era aceasta nouă o vestesc și o pregătesc, se întreabă, cu oare-care sficioasă imputare, că: „*Tot ceartă?*”

Cei-ce au cetit cu atențiune, dar' fără preocupări, cu judecată, dar' fără prejudeții articoliul dlui Popovici, vor fi de acord a constata înălțimea punctului de vedere, generositatea apreierei și claritatea logică a concludiei din acei articoli. Noi am dat cu plăcere locul de frunte acestor prea frumoși articoli tocmai în vedere, că din ei și prin ei se vedește un spirit generos, obiectiv, clar și înalt, care descrie liniile mari ale acțiunei, ce ar trebui să facem, stabilește *principiile*, cari ar trebui să se stabilească între noi toți, ca condițiune *sine qua non* de reușită, și care minat de o pură și sinceră iubire de neam apelează la noi toți, ca să ne concentrăm, în conțelegere și înfrățire sănătoasă, întemeiată pe identitatea de vederi pentru viitor, spre a inaugura de nou era luptelor și acțiunilor sistematice și impunătoare.

Este un punct gingaș în expunerile dlui *Popovici* acela care privește raportul nostru cu partidele din România. Dar'

ori-cât de gingaș acest punct a trebuit atins, a trebuit să fie precizat, pentru-că durere, el s'a dovedit *punctum saliens* în viața noastră politică, și ar fi numai efemeră ori chiar ilusorie o concentrare, care s'ar face fără o clarificare hotărâtă la acest punct.

Noi, din parte-ne, aprobăm și subscrim fără rezervă vederile expuse de dl Popovici, și ținem, că este o necesitate absolută ca ele să devină generale și hotăritoare pentru toți Românii, aici acasă la noi, ca și dincolo în România. Dacă întreagă atitudinea noastră, dacă declarațiunile noastre repetate ar fi lăsat totuși vre-o îndoială cuiva, eată declarăm de nou și categoric, că n'am avut, nu avem și nu vom să avem nici-odată nici o legătură cu vr'un partid, ori cu vr'un bărbat de partid din Țeară, în sensul pe care dl Popovici îl combate și pe care și noi l'am combătut și-l vom combate întotdeauna fără nici o rezervă.

Doar' întreagă nenorocirea, sub ale cărei urmări azi gemem de durere și ne sbatem cu toții, sfâșiați și desbinați, tocmai din această rană înficioasă provine, că unii dintre fruntașii noștri au susținut atari legături, declarate și apărute de ei, în ciuda și în disprețul hotărârilor neîndoioase luate în acest punct de partidul — și comitetul partidului — național.

Vom mai reveni asupra acestei teme, pentru-că se răspundem pe deplin confracțiilor aradani, dar' și până atunci declarăm că n'am avut și nu avem nici o plăcere în certe. Dacă s'au făcut într'adevăr certe, noi nu sântem de vină, decât doar, încât vom fi greșit și noi, ca oameni cu greșeli și imperfecți, cu una ori cu alta. Și atunci însă noi, am fost cei dintâi, cari am regretat, că fie chiar cu bună credință, cu bună intențiune, am dat cuiva prilej, nevoit și nedorit, ca ceartă să facă.

Special în actualele împrejurări credem că se căutăm cu toții cu bunăvoință și concilianți, căile comune, și mijloacele potrivite pentru a ne manifesta contra atacurilor dușmănoase, ce se fac de nou asupra comorei noastre naționale. Aceasta e o datorie, comună tuturor Românilor de bine, pe care ni-o impune momentul.

Dar' se nu uităm, că situația noastră dela procesul *Memorandumului* încoace înseamnă o epocă. Se nu uităm că în acest interval, și mai ales, în timpul din urmă, multe s'au năpustit asupra noastră din partea dușmanilor și multe s'au negles din partea noastră a tuturor. Dacă vrem deci să suplinim cele omise, să reparăm cele stricate și să creăm condițiunile necesare pentru continuarea cu sistem a luptei — un lucru pe care trebuie să-l vom — atunci trebuie să inaugurăm o *nouă eră*, și trebuie să ne înțelegem spre a stabili baze solide, principiale, acțiunilor noastre, ca să evităm și să prevenim desastarele, ce ne-au lovit așa de grozav.

Să căutăm deci, pentru moment, punctele de apropiere, ca să răspundem necesităților momentane, dar' se nu uităm, că pentru o luptă cu succes, sistematică, serioasă, impunătoare, se recere ceva mai mult. Se recere o închiegare a păcei, o ordine neconturbată, și pentru a ajunge la aceasta nu e permis să suferim cuiu străin în casa noastră.

Sibiu, 1 Dec. n.

Contra maghiarisărei. În sinul fruntașilor inteligenței române din Sibiu se simte un puternic și hotărât curent în direcțiunea de a lua și Românii hotărâtă poziție, prin proteste demne, în contra noului atac de maghiarisare, ce-l conține proiectul de lege despre „numele toponimice”.

Această bărbătească pornire, care face onoare inteligenței române din Sibiu, trebuie salutată cu bucurie cu atât mai virtos, că o atare acțiune, care preocupă pe toți fruntașii poporului nostru, se impune imperios și grabnic.

Ar fi de dorit ca în toate părțile României inteligenței să-și dea seamă de această datorință și să pregătească spiritele, pentru-că la momentul dat întreg poporul se răspundă, cu un glas și o simțire, la semnalul ce s'ar da.

E chestiune de onoare, ca un atac așa de provocător să nu rămână fără răspuns demn și unanim, din partea poporului românesc.

Wekerle și Bánffy. În cercurile politice și judiciare s'a adus în discuție o interesantă chestiune. E vorba despre situația lui Wekerle, care cum se știe e președintele judecătorei administrative, în fața recursului la judecătoria administrativă, dat de Kassics Péter, consilierul ministerial judecat volnic de către Bánffy, după-ce juriul disciplinar 'și-a depus mandatul, contra sentenței aduse de Bánffy. Se întreabă toată lumea, ce va face Wekerle în fața acestui recurs? Resonamentul juriștilor e, că judecătoria administrativă nu poate denega recursul și în acest cas e cu neputință să nu condamne incorectitatea formală a sentenței lui Bánffy. În cercurile politice se spune, că situația lui Wekerle e foarte gingașă, când trebuie să se pună în conflict cu ministrul-președinte.

Vom ave prilej să ne facem părere despre independența judecătoriilor noastre.

„Maghiarisare pe toată linia”.

Sub acest titlu *Drapelul* de ieri publică un articol în care tractează noul proiect de lege făcut pentru maghiarisarea numelor geografice. Eată cum încheie *Drapelul*:

„Întrebăm: Oare prin asemenea măsuri se va pute întări bunele raporturi dintre România și Ungaria?”

Căci, după-cum am mai zis, nu avem dreptul să ne amestecăm în afacerile interne ale Ungariei. Dar' aceasta nu înseamnă că putem rămâne nepăsători când guvernul ungurese merge cu ura sa contra naționalităților până a schimba numele românești ale satelor, munților, plaiurilor, câmpiilor și apelor.

Cum, dacă s'ar vota o asemenea barbară lege, nu va mai fi îngăduit Românilor să numească și să scrie pe românește numiri cari datează de sute și de mii de ani? Dar' un asemenea atentat la naționalitatea unui popor nu l-au încercat nici Turcii.

Este încă timp ca Ungurii să se gândească, că pe această cale nu numai că nu pot dobândi amicia noastră, dar' vor revolta conștiința întregii lami civilizate”.

Luptele Românilor.

II.

Prima licărire.

(*) Românii au pe locurile aceste o existență aproape de două-ori milenară.

Sunt mulți învățați, sociologi și oameni politici, cari, nu fără bune temeiuri, acordă o importanță secundară argumentelor istorice, când e vorba de a se valora temeinicia drepturilor, pe care un popor le reclamă. Însemnătatea lui *actuală*, din toate punctele de vedere considerată, primează, la acești sociologi și oameni politici, ori-ce alte considerațiuni, și un popor e pentru ei cu atât mai vrednic de atențiunea lumei și merită cu atât mai multe drepturi, cu cât se afirmă mai mult și dă mai multe semne de viață.

Dar' chiar și pentru aceia cari, din contră, acordă argumentelor istorice o mare importanță, rămâne pe deplin stabilit istoricește, că Românii sunt coloniștii împăratului Traian, cari, fără discontinuitate, au ocupat locurile aceste cultivându-le și apărându-le cu brațele lor.

Argumentele invocate de unii autori interesați a dovedi contrarul, ca Rössler și Hunfalvy, nu resistă unei critice serioase. Căci chiar acolo unde firul istoriei se perde, logica săn-

toasă ne conduce și ne silește să conchidem, că coloniștii divului Traian s'au menținut pe locurile, pe care au fost așezați și care nu puteau rămânea pustii, au evoluat și s'au dezvoltat așa precum îi vedem astăzi, cu limba lor latină, cu caracterul, cu datinele și obiceiurile lor, deosebite de ale celorlalte popoare cu care mai târziu au trăit împreună.

Cu toate aceste, ca națiune, ei n'au o istorie de optsprezece veacuri, după-cum o asemenea istorie n'o are nici unul din popoarele moderne ale Europei.

Cât timp a durat întunerecul evului mediu, Românii nu s'au putut desvolta și nici măcar afirma altmintrelea naționalicește, decât prin conservarea limbei, legei și datinelor lor. Invasiuni, de care se se pomenească, ei n'au făcut, pentru-că „*erau la ei acasă!*” Și, peste tot, condițiunile de traiu, în acele vremuri de frământări, erau așa, încât relațiunile economice dominau toată viața socială: gloatele cuvântătoare ale tuturor națiunilor se considerau de către cei puternici ca un simplu instrument de producere și de reproducere. Și clasele suprapuse nu aveau nici ele nici un ideal, ci numai stomach și ambiții. Așa se explică faptul că și în Ungaria limba oficială, până în întâiele decenii ale acestui secol, era limba latină, după-cum era și pe aiurea, și că nici conlocutorii noștri maghiari nu aveau încă sentimentul și conștiința naționalității lor desvoltate în măsura, în care le găsim noi astăzi la ei, și prin urmare nici pretențiunea absurdă de a-și impune «frumoasa» și «sonora» lor limbă, ca singura limbă oficială recunoscută în stat.

Tot ce putea face poporul român, în acele vremuri tenebroase, era să-și conserve caracterele, care constituiau ființa sa proprie și distinctă, — și aceasta a făcut-o. El, prin mijlocul dărilor și împilărilor seculare, ne-a transmis limba, legea, obiceiurile și datinele sale, — lucru pentru care cugețarea noastră se cuvine să se întoarcă înderēt cu respect și cu recunoștință către generațiunile ce ne-au precedat.

De abia pe la mijlocul secolului al XVIII-lea Românii încep a se afirma ca un popor cu aspirații naționale în viața statului. Domnia abusivă și plină de revoltătoare inichități a feudalității medievale era pe sfârșite. Clasa socială, care apesa prețindenea masele populare ajunseser în ajunul de a se îneca în propriilei selbătēcii și tiranii, pe care noi de abia ni-le putem închipui. În Anglia, în Franția mai ales, în Germania chiar un vânt de libertate începuse a bate asupra păturilor profunde și de veacuri impilate ale tuturor popoarelor. Opera „enciclopediștilor”, care pe atunci se închea, resuma în sine năsuințele mulțimei, formulând drepturile sale imprescritibile, și găsisse pretutindeni un puternic ehou; se puneau alte baze, și cu adevărat *naturale*, dreptului natural; începuse a se vorbi de „drepturile omului”; — și, ca în aer, se simțea furtuna ce trebuia să înceapă în curând.

O jumătate de veac a fost de ajuns pentru-că ideile generoase ce începuseră să încolțească în toate capetele gânditoare să-și iee avânt și să cucerească nu numai proletariatul intelectual al Europei întregi, ci și pe unii feudați puternici, dar' mai luminați; cât pentru mulțimea cea mare, ea nu numai că era pregătită să primească aceste idei și să facă jertfe pentru realizarea lor, dar' am pute zice că ea le-a creat chiar, de oare-ce cugetătorii secolului al XVIII-lea tocmai starea și nevoile ei le-au studiat, de suferințele ei s'au impresionat și din aspirațiunile ei s'au inspirat, pentru a răsturna concepțiunile vechi de stat și de relații sociale, pe care numai judecata pervertită și interesele ilicite ale unor, obediția pasivă și fatalismul universal al altora, fățărnicia și deprinderea celor mai mulți le-au putut gândi, înjgheba

în teorii și sisteme și aplica în urmă ca pe niște dogme imutabile de viață și relații sociale.

Sfârșitul celui de al XVIII-ea secol și începutul secolului nostru au trebuit, necesarmente, să fie o vijelie descatenată, care să restorne din temeli și să spulbere, ca pe o pleavă, tot ce inichitatea, lăcomia și cruzimea omenească au putut îngrămădi veacuri după olaltă, ca instituții, ca forme sociale revoltătoare, ca raporturi între oameni, basate pe exploatarea neomească și pe jefuirea fără scrupul a celor mulți, slabi și desbinați de către cei pușini și puternici.

În câțiva ani superstițiile trecutului s'au dus, ca și-cum n'ar fi fost, și în faimoasa noapte de 4 August reprezentanții claselor privilegiate din parlamentul francez, ei înșiși, îngrozii de proporțiunile ce lua marea revoluție, au votat abolirea privilegiilor ce-și arogaseră; ear' în urmă, — de frică, de voe bună, — vedem pe o mare parte din statele cele mai feudale ale Germaniei, ca Bavaria, Württemberg, Baden și altele, sprijinind sforțările generoase ale națiunei franceze și sacrificiile sale de sânge pentru a răspândi pretutindenea în Europa principiile proclamate la 1789. Da, clasele privilegiate au abolit propriile lor privilegii și state feudale, au trebuit să lupte contra feudalității, împărțind de drepturile omului popoarele schingiuite de niște minorități rapace, creatoare a unor așezăminte sociale nesuflete, care batjocoreau în mulțimile cele mari ori-ce sentiment de demnitate omenească și nesocoteau trebuințele lor de viață cele mai elementare.

În aceste împrejurări poporul românesc avea o pozițiune excepțională și cu mult mai rea decât a celorlalte popoare. Când ne uităm înderēt, ne ia groaza la gândul, că atâtea dureri i-a fost dat acestui bun popor să îndure; și un sentiment de înzecită dragoste și admirație pentru el ne cuprinde, când vedem că, în ciuda tuturor acestor vitrige împrejurări, el 'și-a păstrat neatinș și neștirbit caracterul seu național.

Căci poporul român avea de suferit nu numai ca popor rob, ca iobag, *glebae adstrictus*, ci și ca popor român. Deosebirea de rasă, de origină, de limbă, de port, de datine și de lege au fost tot atâtea motive pentru a i-se crea o situație inferioară, față de celelalte popoare, pentru a fi stors și jefuit fără cruțare și pentru a fi tratat mai reu decât cum se tratează vitele de muncă.

Era o părere întrată în sânge și admisă de toată lumea, că Românii sunt o rasă inferioară de oameni, cum ar fi de pildă Negrii din Africa sau Piele-roșii din America, o rasă pe veci de veci condamnată la robie, bună numai să muncească, ca boul de jug, pentru a îmbogăți pe cei de sus, o rasă în contra căreia cele mai grozave neomenii erau permise.

Așa încât, cum am zis-o, nu numai de vitregia vremurilor și de inichitatea așezămintelor sociale, de care suferau toate popoarele, avea să suferă poporul nostru: el mai avea de suferit și pentru-că se trăgea dintr'o viță superioară, care-l făcea pe atunci, să fie considerat ca inferior tuturor și ca străin, în mijlocul oardelor năvălitoare asupra căminurilor lui, oarde ce se impuseseră prin jaf și cruzime, și care căpetau din ce în ce mai mult curaj și îndrăzneală.

În asemenea vremuri, și ca o licărire de lumină într'o prăpastie întunecoasă, se ivește vrednicul episcop Inocențiu Clain, care cel dintâi vorbește de „*națiunea română*”.

Echouri.

— În preajma erei noue. —

Știința modernă de stat utilizează cu predilecție și cu succes o potrivită analogie, ce există între construcția și funcționarea unui organism individual și între aceea a unui popor organizat politic, adică a unui stat.

Întrebări de ale dreptului public, mult timp controversate, ca d. e. chestia suveranității statului și a Monarhului și raportul dintre aceste două etc., devin atât de plastice clare și înțelese, prin asemănarea cu modul de a funcționa a întregului și a singuraticelor părți din organismul unui singur om.

Poporul român de sub coroana sfântului Ștefan, deși nu formează ce-i drept o națiune alcătuitoare de stat, ba derere de present nici barem cu o autonomie națională separată nu se poate lăuda, formează totuși în totalitatea sa un organism viu și distinct, un organism etnic cu toate atribuțiile și cerințele unei persoane de drept.

E drept și trist, că sistemul vitreg de azi și rezultatele lui, legile pozitive ale patriei noastre nu recunosc aceasta, dar' faptul acesta nu alterează de loc chestiunea existenței noastre naționale de fapt, pentru-că baza ei mai vastă și mai puternică și decât legile pozitive e: *dreptul natural*.

Pornind din aceste considerațiuni, nu odată m'a ispitit gândul de a aplica comparația de mai sus și la apăsările și explicarea multor fenomene din viața organismului nostru național, fenomene, cari multă vreme 'mi-au părut neexplicabile și neînțelese.

Pornind din aceste considerațiuni, nu odată m'a ispitit gândul de a aplica comparația de mai sus și la apăsările și explicarea multor fenomene din viața organismului nostru național, fenomene, cari multă vreme 'mi-au părut neexplicabile și neînțelese.

Tot Românul cu sentimente curate se va fi întrebat nu odată după cauzele, cari au produs în timpul din urmă o stagnare, pe cât de neașteptată, pe atât și de periculoasă în lupta noastră națională, și aceasta tocmai când forța entuziasmului general îi dase un avânt, ca nici-odată până acum?

Mulți nu-și vor fi putut da seamă despre originea potopului de certe și campanii personale, ce au început deodată se învenineze ori - ce activitate a noastră publică, despre decepția și apatia nervoasă și despre generala *devaluație de caracter*, cari au luat locul virtuților de mai înainte.

Ni-s'a întâmplat fiecare din noi de sigur și nu odată numai, ca după o muncă grea la reușita căreia ne-am angajat aproape toate forțele fizice, și tot capitalul de voință, văzându-ne deodată înșelați în așteptările noastre, fie din cauza defectuosității puterilor noastre, fie din cauza optimismului, cu care am măsurat mărimea pedecilor, să cădem pe un moment într'un stadiu de totală slăbiciune și enervare fizică și morală.

O apatie fără margini, lipsă de încredere în puterile proprii, indispoziție nervoasă și aplicare spre ceartă față de împrejurime — sunt tot atâtea caracteristice ale unei astfel de stări sufletești.

Dar' stadiul acesta de regulă ține numai scurt timp. O odihnă binefăcătoare ne readuce împreună cu forțele fizice și capitalul necesar de însuflețire spre muncă și încredere de sine. Ca reinviați ne punem cu zel nou la învingerea nouelor pedeci ce ne despart încă de țintă.

Că și popoarele, ca ființe organice, nu sunt scutite de astfel de perioade de eșofare ni-o dovedește trecutul cel mai recent al poporului român.

Cu multă însuflețire, dar' cu și mai mult optimism cu privire la apăsările eventualelor rezultate ale acțiunilor noastre ne-am angajat mai anii trecuți cu toate forțele noastre la o luptă grea de legitimă apărare.

Ideea sublimă a apărării naționalității noastre a încălzit și a răpit cu sine toată suflarea românească, tineri și bătrâni, bărbați și femei. Așa, că despre perioada *procesului Memorandului* cu drept cuvânt putem zice, că a fost o *grandioasă manifestare a unității noastre naționale în ideal ca și în voință, în dorințe ca și în speranțe*.

Dar' tocmai în trailul și din cauza prăvălirii prea mari a sentimentului am scăpat din vedere unele împrejurări neînsemnate la aparență, dar' cari în conlucrare cu atacurile tot mai vehemente din afară, au accelerat și agravat perioada de enervare peste care am trecut.

Prima împrejurare trecută cu vederea se cuprinde în nesocotirea unui principiu elementar de tactică care își spune, că nici-când nu-i bine să intri în joc cu toate forțele de cari dispui, fără a-ți asigura cât de cât o rezervă pentru un cas de un momentan desastur.

Efectul unei astfel de proceduri îl vedem azi manifestându-se destul de elocvent în înfățișarea aproape totală a falangei de luptători și în absolută incapacitatea de ori-ce reargare în contra grelelor lovituri ce au căzut asupra-ne tocmai în timpul acesta.

Nu voiu aduce alt exemplu decât neputincioasă apatie cu care am primit desființarea partidului național și nerecunoașterea existenței noastre naționale din partea puterii de stat.

În alte împrejurări mai normale ar fi fost o crimă înșecă de mare a sta cu mâinile în sân atunci când ni-se rostește osânda de moarte întocmai cum stă un miel la jungliere.

O altă și poate și mai neiertată greșală a fost că ne-am alintat cu toții înspire naive speranțe față de posibilele rezultate ale luptei noastre, micșorând astfel moralul luptătorilor de rind, în loc de a-l întări și lăsându-i cu totul nepregătiți față de un eventual eșec. Îmi vin în minte drept pildă printre altele o sută cari 'mi-au scăpat din memorie cuvintele unui prieten care mă asigură cu toată serioșitatea cevași înainte de procesul Memorandului, că în cel puțin 2 ani vom avea să căpătăm autonomia Transilvaniei.

Și că se vor mai fi aflând printre noi nu unul, ci o mie care va fi cugetat întocmai ca prietenul meu de mai sus, despre aceasta sunt tocmai așa de convins, ca despre rotațiunea pământului în jurul soarelui.

Decepțiunea generală și consecuențele ei, apatia și nedisciplinarea în care am căzut cu toții după un mic nesucces, ne arată destul de evident, că *ce plătește o politică din mână în gură, la care se angajează aderenții numai dacă îi îndopă bînșor cu promisiuni naiv de optimiste, că într'un an doi și după prima ciocnire, vor câștiga toate acele drepturi, pentru cari alte popoare — după mărturia infalibilă a istoriei — s'au luptat veacuri întregi și și-au jertfit sângele și viața celor mai buni ai lor.*

Să ne însemnăm odată pentru totdeauna, că drepturile unui popor și în specie cele pierdute din propria indolență au sunt porumbi fripiți, cari se ne vie de-a gata, și că lungă și spinoasă este calea ce duce la dulcea libertate națională.

Un admirabil, deși în singuraticile lui detalii lugubru tablou de perseveranță politică ni-se prezintă nouă Românilor în lupta titanică a naționalităților din Austria în contra hegemoniei, azi nebasată a Germanilor. A costat lupte lungi și grele de decenii, în viața politică, ear' pe terenul economic și cultural realizarea de progrese enorme până ce Slavii din Austria au ajuns barem acolo, ca să înceapă a pondera mai mult în cumpăna statului decât naționalitatea dominatoare.

Cu toate aceste abia acum s'au început adevăratele lupte decisive și va trebui încă mult timp și multă jertfă până se va îngropa cu totul în ruina proprie un sistem nedrept și jignitor al liberei dezvoltări a micilor popoare.

Repet e instructiv urmărirea cu atențiune a luptei de dincolo pe Leitha, pentru-că procesul acesta se va repeta oare-când cu tot aceleași șanse și peripeții și în patria noastră.

Când pe terenul pur politic, vom fi dat nenumărate probe de statornicie abnegație și capacitate, ear' pe toate celelalte terene ne vom fi întărit paralel într-atâta ca să contrabalansăm hegemonia artificială a Maghiarilor, atunci numai se va desfășura și la noi în toată măreția *sa lupta decisivă dintre oprimați și opresori și atunci vom pute zice că sîntem cu un pas mai aproape de realizarea dreptelor noastre pretențiuni.*

Până atunci însă trebuie să întărim cu gândul, că încă de multe-ori va trebui să găsim amarul unor decepțiuni momentane și încă chiar atunci, când răpiți de entuziasm ne vom crede mai aproape de țintă.

Ca o ultimă dovadă la aserțiunea mea, că perioada de stagnare din timpul din urmă e o urmare a nesocotirii unor margini impuse ori-cărei ființe organice de legi eterne, fizice și morale, e și faptul, că deja se ivesc licăriri prevestitoare de o nouă eră de muncă și acțiune.

Să aud singuratică voci cari cer tot mai cu insistență părăsirea neactivității moleșitoare și pășirea din nou pe calea înălțătoare de inimi a faptelor.

Considerațiile și patimile personale nutrite din belșug de nervozitatea bolnăvicioasă de până acum, încep a-și pierde ascuțișul și a se subordona intereselor mai mari ale neamului întreg.

Totul prezintă tabloul unei treziri din un somn lung și plin de visuri urite. Se pare că se ivește aurora unei noue zile în viața poporului român, ce-i drept, numai o zi de muncă și jertfă ca și cele de până acum, dar' cel puțin a dispărut întunecul și ne putem încălzi cu toții la razele unui soare comun. Soarele acesta se cheamă conștiința națională.

Necesitatea imperativă a unei acțiuni de ori-ce natură ni-se impune azi înzecit și în urma noului avânt, ce l'a luat chestiunea națională la frații din România, multumită născuților neobosite ale Ligei și a studenților universitari.

E rindul pe noi acum, ca să le arătăm că le-am înțeles signalul și că nu vom aștepta să ne scoată ei singuri castanele din foc, ci ne vom ști expune din nou piepturile noastre întru apărarea limbei și a vetrelor strămoșești.

v. mol.

Brașovul contra maghiarizării.

Lupta Sașilor în contra noului proiect de maghiarizare ia dimensiuni din ce în ce mai mari. Dacă Sibiuul a făcut începutul, continuarea, cu mai multă energie, o face Brașovul. Aci e acum centrul principal al acțiunii.

Am amintit ieri despre lupta ce s'a desfășurat în consiliul orașului Brașov. Azi avem detalii și trebuie să constatăm că a fost frumoasă.

Magistratul, conform promisiunii date câteva zile înainte, a și prezentat un proiect de acțiune. Propunerea magistratului e de următorul cuprins: Să se convoace neamnat o adunare generală extraordinară a reprezentanței orașenești și să trimită o adresă analog celei din Sibiu, către consiliul de miniștri.

Propunerea a fost salutăată cu bucurie de toți, fără deosebire de partid.

Ungurii însă au cutezat să facă opoziție și un popă, Moor Gyula a luat cuvântul.

Acesta a fost prilej binevenit pentru șeful presilor, doctorul Lurtz, pentru-ca să combată print'un admirabil cuvânt întregă politica de maghiarizare.

Totodată Dr. Lurtz a mai făcut la propunerea magistratului și două amendamente:

1. Ca să se dea și către dietă o adresă, pe care să o prezente un deputat al Brașovului.

2. Ca, dacă și alte orașe săsești se vor învoi, să se trimită o deputațiune la M. Sa Monarhul.

A urmat o discuțiune mai lungă la care a participat și dl Dr. Aurel Mureșianu, zicând cam următoarele:

„Măsurile luate nu vor avea succes. Maghiarizarea se urmează de 30 ani; pricina e că naționalitățile nu proced solidar. O schimbare se va face numai când Ungurii vor vedea că numai au putere. E pentru propunere.”

La sfârșit s'a făcut votare și propunerea magistratului s'a primit dimpreună cu amendamentele lui Dr. Lurtz. Toți Românii au votat cu Sașii.

Fie, ca să vedem deputațiunea Sașilor înaintea Monarhului.

Îmbrățișarea Sașilor și Românilor.

Sub acest titlu scrie *Egyetértés* grozave mironenii, ce numai într'un smintit creier arpadian își pot avea culcușul. Traducem ce spune „Egyetértés”, că e din izvor vrednic de credință: „Românii, prințind veste despre mișcarea antimaghiară a Sașilor, caută pe matadorii Sașilor și încearcă să ajungă cu ei la învoieli, pe baza cărora în viitor să întreprindă acțiune comună și în comun să desvlească înaintea lumii barbaria îngrozitoare a Maghiarilor și oprirea fără milă a națiunii lor. Cu un cuvânt trimbița săsească se unește cu buciulul românesc, ca să facă sgomot cât mai mare.

Conducătorii Românilor din Sibiu ieri seară și azi la amezai (29 Nov.) s'au sfătuit cu oamenii încredințați ai Sașilor, că pe baza cărui compromis se pășească în acțiune comună. Românii au primit ofertul Sașilor, să facă program comun și fără deosebire de partid să lupte pe baza acestui program cu toate armele permise contra inamicului comun.

Bucuria Sașilor în urma împăciuirii a ajuns la culme și oficianții Sași cu rol politic s'au întrunit ieri-seară pentru pecetluirea acestei prietenii și la un aldămaș mare au cântat mai întâiu „Gott erhalte”, apoi imnul revoluționar „Deșteaptă-te Române”, au ținut vorbiri violente contra a tot ce e maghiar. Românii încă erau să nebunească de marea fericire, că la urma urmelor fără ori-ce control s'au brodit lucrurile după voia lor în „Sachsenland”. „Să mergem cu toții la adunarea Sașilor!” strigau în toate părțile Românii înfăcărați de ura sâlbatică. Au decis, ca toți Românii să salute în telegrama pe Sași, ca astfel să-i încurjeze la începerea unei lupte nouă și mai energice, se înțelege mână în mână contra Maghiarilor...

Noroc, că mai sunt încă Români cu înfăță, care n'au încredere în Sași și în făgăduielile lor.

„Cuvântul Sașilor n'ajunge nimic” — a zis între altele un Român sănătos gânditor. De două sute de ani ne-a folosit de instrument Viena contra fraților din patrie și totdeauna ne-a înșelat și totdeauna s'a văzut, că Neamțul nu e altceva decât un jefuitor (martaloz) care își caută de folosul său. De aceea voiu lupta fără întrerupere, ca să luminez pe Români, să-și caute fericirea în cadrul legilor patriei, căci așa observ, că Sașii în cazul de față numai pentru aceea vreau să folosescă de instrument pe Români, ca mai târziu după datina săsească să-i poată învinovăți cu toate.”

Situația în Austria.

Sibiu, 1 Decemvrie n.

Ieri a reușit baronul Gautsch să formeze noul minister. Până în acest moment n'aveam cunoaștem lista definitivă. După ultima informație ieri după amezai a trebuit să se publice în foaia oficială denumirea noului guvern și retragerea celui vechiu. Badenii a plecat deja cu familia la Riviera.

Cabinetul Gautsch își facepe activitatea între cele mai rele auspicii. Prima chestiune, în care trebuie să facă ceva, e chestiunea *ordonanțelor de limbă*. Opoziția declară, că retragerea acestor ordonanțe e conditio sine qua non, dacă guvernul vrea să aibă pace. Cehii din contră declară, că retragerea ordonanțelor i-ar silii să intre în cea mai aprigă opoziție.

E foarte caracteristică pentru situație declarația, ce spune *N. W. Tögeblatt* că a făcut-o M. Sa unui candidat de ministru: „Dacă aș retrage ordonanțele pentru limbă, nu aș fi împărat, ci președinte de republică.”

La tot cazul ordonanțele limbilor sunt chestiunea de frunte care face greutăți noului guvern. Resolvarea acesteia atrăgă dela împrejurare, că oare lui Gautsch îi succede delaturarea chaosului, ce a rămas în urma lui Badenii. Ungurii urgează votarea provisorului și amenință la cas contră cu dispozițiile lor independente. E posibil, ca Gautsch să capete făgăduieli dela conducătorii opoziției, că va isbui cu provisorul până la finea lunii Decemvrie. Dacă însă nu va pute-o scoate la cale cu parlamentul, ceea-ce încă e foarte probabil în vederea ordonanțelor de limbă, atunci guvernul va reurge la §. 14 din constituție. Atunci amânarea parlamentului va ține foarte mult și poate că va fi și disolvat.

După părerea cercurilor politice din Viena ministrul Gautsch e numai de tranșiție, un minister de oficianți. Se svonește, că noul guvern se va prezenta parlamentului Mercuri în săptămâna viitoare, pe când reichsrath-ul va fi conchamat prin rescript împărătesc.

Mari greutăți priciunește și chestiunea presiului camerei. Opoziția pretinde, ca întreg presiul să-și depună mandatul, dar' majoritatea nu permite aceasta. Fiindca ura Nemților se îndreaptă mai ales asupra lui *Abrahamovics*, se zice, că Gautsch vrea să-l denumească membru în casa de sus și astfel să scape de el. Nou președinte, după-cum vrea Gautsch, s'ar alege *Kathrein*, care a dovedit mare imparțialitate în timpul din urmă. Dar' majoritatea se împotrivesc și vrea să aleagă din nou un Polon.

Ultimele evenimente s'au discutat și în dieta provincială a Austriei-de-jos. S'au făcut interpelații pentru ținuta poliției față cu studenții.

Profesorii universitari din Viena au decis să îndrepte o adresă la ambe casele reichsrath-ului, în care să declare, că ultimele evenimente din parlament au pus în iritare toate cercurile universitare. Actualele stări și tendința de a oprima poporul din Austria le impune datorința, ca propagatori chemați a culturai germane austriace, ca să tragă din vreme luarea aminte și să protesteze contra procedurii urmate până acum, prin care nu se poate ajunge scopul comun, conlucrarea comună a tuturor raselor la munca culturală.

În același timp în Praga Cehii fac mari demonstrații. Studenții cehi au ținut o adunare de protestare contra demonstrației făcute de studenții germani în onoarea lui Piersche. La demonstrație a luat parte și poporațiunea din Praga.

CRONICĂ

Sibiu, 1 Dec. n. 1897.

Valahisare, nu maghiarizare! Asta s'ar fi întemplat în comitatul *Solnoc-Dobâca*, așa scrie un anunt *Hanusz István* în foaia *Földrajzi Közlemények*. Patriotul acesta, pe semne foarte înfăntat la cap, susține, că în curs de 3—4 sute de ani nu mai puțin de 80 de comune ale comitatului s'ar fi valahisat, din curat ungurești ce erau mai înainte!!

Dar' mai nostimă e argumentarea pentru aceste *stupidități*: cauza principală a grozavei valahisări ar fi, că „sărmana ungurime află mai mult folos, dacă în tundra românească se arată maghiarona!”

Cu alte cuvinte, recunosc și Ungurii avantajile ce ei ofer renegaților!

Conferență europeană pentru mersul trenurilor. Conferența europeană pentru statoricirea mersului trenurilor pe vara anului 1898 se va ține în 8 și 9 l. c. la

Frankfurt. Direcțiunea căilor ferate prusiane din Frankfurt deja a expedit invitațiile la conferență direcțiunilor de căi ferate din Anglia, Franca, Germania, Austria, Ungaria, Italia, Belgia, Holandia, Luxemburg, Svedia, Norvegia, România, Sârbia, Rusia, Portugalia, Spania și Turcia. Conferența se va ține în sala festivă a gărei centrale din Frankfurt.

Antisemiți la București. Primim știrea unei imbușcătoare mișcări antisemite a studenților din România. Lucrul stă astfel:

Asociația generală a Evreilor din România convocase pe Duminecă o întrunire publică de protestare contra noului proiect de lege, prin care străinii din România nu-și primiți a face serviciu militar, ci ca — în Franca de pildă, — sunt deobligați a plăti o anumită taxă militară.

Studenții, observând *tendința antiromânească* a Evreilor, au lăsat prin capitală apeluri la cetățeni, invitându-i să vie la întrunirea Evreilor, ca să lupte în discuție contra scopurilor evreiești.

La orele 2 după amezai, terminul deschiderii întrunirii, sala Dacia era plină de Evrei; în partea din fața scenei se zăria și un grup de studenți, așteptând deschiderea ședinței. Ședința o deschide Dr. *Westfried*, medic la spitalul „Caritas”, spunând, că Evreii vreau să li-se facă dreptate și cine va voi, să ceară cuvântul. Atunci se scoală din public studentul *Miculescu* și un altul, spre a cere să fie înscrși să iee cuvântul. Dar' Evreii încep să facă sgomot și să huiduiască pe cei doi studenți, ear' președintele, care cu câteva minute mai înainte vorbise de „dreptate”, *ia de pe tribună sticla cu apă și vrea să o arunce în capul lui Miculescu*. Sticla a nimerit însă, prefăcându-se în țandări, în capul altui student, răbindu-l greu la cap și făcându-i mai multe tăieturi pe față. Aceasta a fost semnalul scandalului. Deodată, din lojile pline de Evrei, începe să plouă scaune și lemne în capul studenților. Se ینگe atunci o bătaie în toată regula; scaune, mese, bastoane, sbura prin sală. Bătaia a durat cinci minute, după care nu se mai vedea nici picior de Evreu în sală. Întrunirea fiind spartă, studenții sportii prin numărul celor ce veniau mereu, au pornit pe calea Mosilor și Văcărești, cântând „*Deșteaptă-te Române*” și strigând: *Jos Jidanii!* S'au întors apoi din nou în sala „Dacia” care era goală. Aci dl *Miculescu* se urcă pe scenă și într-o caldă cuvântare arată purtarea lașă a Evreilor față de studenți. Mai vorbește dl *Dumirescu-Brăila*, președintele comitetului național, îndemnând pe studenții la o luptă energică și deschisă în contra Evreilor.

D. G. *Danielopolu* arată apoi, că mult trîmbițata dragoste a Evreilor pentru armată este un moft. Citează după *Monitorul Oficial* numărul Evreilor fugiți de serviciu militar. Se hotărăște apoi o mare întrunire publică pe *Dumineca viitoare*, convocată de studenți spre a avisa la mijloacele de luptă contra Evreilor.

Socialist împușcat. În comuna *Csibakháza*, comitatul *Solnoc*, un agitator socialist, *Kis Horvath János*, abia eșit din temniță, unde a stat pentru ațtăre la grevă, a fost împușcat de gendarmi. Casul s'a întâmplat așa, că socialistul s'a opus autorităților cari voiau să-i vîndă tot din casă, pentru a scoate cheltuielile de temniță. Venind și gendarmi la fața locului, socialistul a luat unuia un scaun din mână. La aceasta gendarmul, nici una nici două, a sloboșit pușca în pieptul socialistului, care în urma grabei rani a marit peste câteva ore.

Împăratul german — satirisat. Procuratura de stat din *Berlin* a confiscat zilele acestea un număr al foii umoristice *Kladderatsch*, pentru-că într-o ilustrație satirisa vorba împăratului german „*cine nu-i bun creștin, nu poate fi bun patriot*”, vorbă rostită deunăzile recruiților. În această ilustrație procuratura a văzut lesă-majestate.

Patrioid pentru „EMKE”. Foile ungurești vestesc cu bucurie, că averea societății de maghiarizare „EMKE” s'a mai mărit cu 30.000 fl. Asta, firește, puțin ne-ar importa pe noi, dar' acești baii i-a testat — un patrioid. Moricz József e numele nefericitului, osândit la 14 ani pentru-că și-a omorât pe tatăl său, domiciliat în Dobrișin. Patrioidul a răposat de curând în temniță, testându-și întreagă averea, 30.000 fl., societății „EMKE”.

Te pomenești, că patrioidii vor ridica acuzi un monument generosului donator — patrioid!

Grecii — iuți de piolor. Știm din istorie, că *vechii Greci* erau numiți pretutindeni — *iuți de piolor*. Grecii de azi păstrează ca sfînteie această însușire, nîșuind a o și justifica. Căci de ce alta ar fi avut armata lor 10.000 desertori în vremea ultimului războiu cu Turcii, — pe cum se vestește din Atena?! Autoritățile militare au luat aspre măsuri contra acestor eroi de „întreceri” pedestre, dar' numai contra oficerilor, soldații fugiți fiind prea cu diuimul.

Cuvintele pronunțate de om într-o zi. De această chestiune s'a ocupat de carând o revistă științifică franceză și a conchis în chipul următor: Un om vorbește în termen mediu trei ore pe zi, pronunțând câte o sută de cuvinte pe minut. Această afirmațiune nu e poate îndestulătoare spre a da o idee exactă de vorbirea omenească. Vom zice deci, că dintr'un calcul aproximativ făcut pe aceste baze rezultă, că un om poate ceti în voce tare 15 pagini de formatul ordinar al cărților timp de o oră; 52 de volume de 600 pagini într'un an. Inutil de a zice, că acest calcul nu se poate aplica advocaților, femeilor și surdo-muților.

Tirg de voturi. Ni-se scrie din *Giula*, că în vederea alegerii de deputat din localitatea respectivă mamelu guvernamental *Terényi* se fac cele mai corupătoare coteșiri între alegători. Candidații sunt doi: *Bártha Miklós*, patrupostist de pânura lui *Ugron*, și protonotarul comitatului *Dr. Bodoky*, guvernamental și un bărbat cu nu prea bun nume în popor, din cauza volnicilor sale de pe vremea când era căpitan de poliție. Interesant e, că partidul guvernamental abia și-a aflat candidat, după ce protonotarul orașenesc *Iustin Popovici* (Român) și avocatul *Ladics* au respins oferta de a fi candidați. Șansele de reușită sunt pe partea lui *Bártha*, pe care-l sprijinesc cu bani contele *Wenckheim* și episcopul catolic din *Oradea*. Ambele partide luptă cu cele mai urite mijloace. *Votul e marfă; se dau chiar sute de florini pentru un vot.* Și e foarte trist, că se găsească și Români rățoși, cari se lasă de pasivitate, dându-și votul pe bani. Dar vorba ceea, nu-i grâu fără neștină!

Știri mărunt. Din *München* doi oficeri bavarezi au călătorit două ore până la *Ansee* unde au descins norocoși.

— **Tribunalul din Belgrad** a osândit la trei ani temniță (!) pe redactorul responsabil al ziarului radical „*Odjek*”, pentru-că a vătămat pe ex-regele *Milan*.

— La *Semniș* vre-o 40 de lucrători ai unei ome s'au răscolat contra directorului cerând să li-se urce leață; abia gendarmii au putut risipi pe răsvărați.

— La *Paris* a pledat zilele acestea prima-ora o femeie ca avocat, d-șoara *Chamois*.

— În *Cernăuți* un cadet de husari a omorât în duel pe un stud. în drept, *Sturski*.

— La *Dobrișin* grasează violent scarlatina; toate școlile s'au închis.

— La *Haare, Dunquerque și Fécamps* (Franța) au bătut furtuni violente; mai multe bărci au fost înecate cu oameni cu tot.

Abonament lunar

pentru Decemvrie st. v.

— cu prețurile din capul foii —
invită

Administrațiunea ziarului „**TRIBUNA**”

ECONOMIE.

Revista economică.
V.

Caracteristica secolului XX. Ministrul de externe al monarhiei, contele *Goluchowski* a zis la sfârșitul lungului expozu ținut zilele trecute înaintea delegațiilor, că după convingerea sa în apropiatul viitor chestiile economice vor predomină. Că precum secolul 16 și 17 a fost al luptelor confesionale, precum secolul 18 a adus pe arena vieții principiile libertății și precum secolul prezent e caracterizat prin chestiile naționalităților, astfel secolul următor, al XX-lea va fi caracterizat prin problemele bună-stărei materiale, prin luptele pe terenul economic.

Pornind din aceste considerații ministrul de externe îndeamnă popoarele lumii vechi să se asocieze și să folosească toate mijloacele pentru a pute rezista puternicei concurențe a statelor transatlantice.

În ce privește ajungerea pe primul plan a chestiilor economice adătem pe deplin de acord cu vederile ministrului de externe. Dar preponderanța intereselor materiale și lupta economică există și azi și o prezăvedem, că dacă factorii chemați nu vor da o mai mare atenție, ca azi, postulatelor îndreptățite, lupta cercurilor interesate și lupta de clase va lua dimensiuni și proporții tot mai mari și mai periculoase pentru pacea socială.

Ori-cine poate constata, că vechia organizație socială se strică, dar puțin observă că noua organizație s'a început deja. Toți aceia, cari sunt uniți prin interese comune, au început a se organiza.

În țările civilizate se născu din răsunet, ca cu ajutorul asociațiilor să unească puterile de muncă cu capitalul.

De câțiva ani s'a alăturat la lupta dintre capital și muncă și clasa sgarilor nemulțumită cu stările ce domnesc.

Astfel lupta economică a câștigat puteri noi și va lua dimensiuni mai mari și mai periculoase, dacă îmbunătățirile de lipsă nu vor urma. Și noi credem, că aceste lupte interne mai mult vor periclită viitorul Europei, decât concurența țărilor transatlantice.

Proiecte de legi economice. Guvernul ungar prepară o serie întreagă de proiecte pentru noua legi economice. Proiectul de lege pentru modificarea legii de pădurărit și acea pentru servitori e deja isprăvit. Tot astfel și proiectul de lege pentru regularea relațiilor muncitorilor de câmp încă e aproape de a fi pe deplin statorit.

Știu Maghiarii și știm și noi pentru-ce foile ungurești, luând notă despre diferitele

proiecte de legi economice se jăluiesc amar, că guvernul nu isprăvește odată proiectul de lege pentru însoțiri, care abia la începutul anului viitor va urma la dezbateri.

Noi din parte-ne îndemnăm cu căldură pe inteligenții nostri să imprietească poporul cu ideile însoțirilor și să se pună pe lucru, căci când proiectul amintit lege va fi, ne-numerate pedeci ni-se vor pune la înființarea diferitelor însoțiri.

Cartellul de zahăr, după-cum se scrie din *Praga*, în luna lui Decemvrie va pune în vânzare 6% din contingentul statorit. Vânzarea s'a început deja pe lângă prețul de până acum, adică cu 36 florini.

Împrumut pe produse. Se ventilează ideea, ca băncile mai mari să accepteze un nou ram de operații și anume: împrumutul pe produse. Această operație își află îndreptățirea în faptul, că agricultorul mic, ne-dispunând de magazine publice nu poate lua împrumut pe produsele din magazinul sau privat și astfel, având cele mai multe plăți imediat după seceri ori culesul cucuruzului, e silit să-și vândă atunci produsele sale cu un preț foarte mic, de oare-ce oferta prea mare scade prețurile și astfel agricultorul păgubește mult.

Pentru delăturarea acestor pierderi ar fi de dorit, ca băncile studiind situația se afle modalitatea de a acorda împrumuturi și pe produsele înmagazinate pe la diferiții agricultori.

Băncile noastre încă ar lucra foarte bine dacă s'ar ocupa cu operațiile împrumutului pe produse, de oare-ce îndeosebi țăranii nostri, cari sunt mai toți agricultori mici sufer pagube mari prin vânzarea prea timpurie a produselor ce le au.

Incendiu din Londra, după-cum raportează zările a pustiit o mare parte din bogatul *City*, cauzând o pagubă de peste 40 milioane florini. E știut, că în partea din *London*, numită *City*, se află cele mai mari magazine de mărfuri și astfel prin arderea celor mai multe din ele, grozava pierdere va fi simțită și în piețele mari europene. Până acum deja se observă urearea prețului la penele de struț. Credem, că damele noastre în urma desastrului se vor abține dela prea marea întrebuințare a modernelor pene de struț — căci astfel desastrul va sosi și la pungile noastre.

De altfel focul, care a fost atât de pustiitor pentru magazinele de mărfuri, a crăpat banca *Angliei* și bursele, care se află tot în *City*.

Importul de vite și porci din *Serbia* s'a început din nou. E oprit însă importul de vite în *Bosnia* și *Herțegovina*, din mai multe comitate dela noi, din cauza boalelor de gură și de unghii. Importul de porci în *Bosnia* și *Herțegovina* e oprit din toată *Ungaria* din cauza boalei de porci.

Să prăpădește orașul Fiume ... așa spun zările ungurești. Nu-i vorbă, se schimbă vreme. Până acum *Ungurii* n'aveau cuvinte să preamarească orașul *Fiume* — primul port comercial din lume — se înțelege maghiar.

De când însă *Fiumani* luptă atât de energic pentru susținerea autonomiei lor, *Ungurii* nici nu vreau să mai audă de portul *Fiume*. Ba noul ziar „*liberal-independent*” „*Orsz. Hirlap*” și-a inaugurat rubrica „*Economie*” cu un articol prin care întreabă cu indignare ce ce folose au *Ungurii*, că dela anul 1871 au sperat cu *Fiume* 18 milioane florini? *Fiume* nu e oraș comercial, nu e port cu circulație, n'are case de import ori de export — mințește statistica spunând că *Fiume* a progresat și că are însemnătate comercială. După aceste „constatări” noul ziar amenință pe *Fiumani*, că patrioții nu vor mai face comerț via *Fiume*, fără trecând pe la *Portile-de-fer*, prin *Galați* vor ajunge pe mare și apoi — pe aci — pe aci — pe aci — drumul.

E caraghios faptul, că pe când patrioții înjură și amenință grozav orașul *Fiume*, atât de înfloritor odinioară și atât de nefsemnat azi, pe atunci guvernul maghiar subvenționează societatea de nav. „*Lloyd*” în interesul portului *Fiume*. Adecă: hai să ne lăudăm, că tot noi plătim.

Agenții și depozitele portative. Până acum mulți agenți dela diferite firme vindeau mărfurile aduse ca muștră și puneau în circulație depozitele ce le purtau, fără-ca să poaseadă dreptul de a vinde. Ministrul de comerț a dat acum o ordinațiune, în urma căreia agenții sau plenipotențiarii firmelor străine numai atunci pot vinde din mărfurile aduse cu ei, dacă posed permisiunea dela forurile competente.

Milioane nefructificate. „*Celebru*” financiar *Wekerle*, fostul ministru, când s'a pus pe regalarea valutei a spus cu emfază, că peste 5 ani *Ungaria* va avea valută de aur. Cinci

ani au trecut și vor mai trece mulți până când se va pute regula valuta, căci nu sunt semne că importul, care e mai mare cu mult ca exportul țerei se va micșora în curând.

Astfel stând lucrul considerabilul stock de aur, adunat din vreme pentru valută și azi stă fără cămătă în pivnițele băncii *Austro-Ungare*.

Patrioții nostri însă, ca neîntrecuți finanțieri, au aflat calea pe care să „fructifice” milioanele în aur. Se pună basă, zic ei, cu banii acestia la „*banca națională independentă*” și să scape odată de influența austriacă. Având banca națională maghiară să nimicească toate băncile din provincie, care le fac atât sânge rău, căci cele mai multe sunt nemaghiare și după conceptul lor agitează prin aceea, că ajută pe nemaghiari.

Admirabile planuri, vrednice de povestile lui *Münchhausen*.

Baisse la petroleu. Se scrie din *Viena* că prețul petroleului a scăzut foarte mult, așa că — transportat acasă — abia să plătește cu 14.50 fl. Rafinările de petroleu perd prin aceasta la maza metrică 2 fl. Causa scăderii prețului este zădărnicierea cartellului încheiat.

Împrumutul grecesc. Pentru contractarea împrumutului, de care au lipsă Grecii după războiul cu *Turcii*, s'au formează acum un consorțiu compus din mai multe bănci franceze, engleze și germane. „*Deutsche Bank*” încă e în acest consorțiu. Împrumutul însă numai atunci li vor contracta, când comisiunea internațională va fi constituită.

Producțiunea din România, în anul economic trecut a fost următoarea: grân 12. seacă 2.3, orz 7.5, ovăș 3.5, rapiță 0.5, în 0.2 milioane hectolitre.

Semnăturile în străinătate sunt foarte variate. În *America-de-Nord* s'au semănat cu grâu de toamnă 21 milioane jug. cat. *Starea* semănăturilor e puțin promițătoare. Cu bumbac sunt semănat 16 milioane jug.; din cauza multelor insecte însă e cam slab. În *Rusia*, din cauza timpului nefavorabil semănăturile sunt foarte întârziate și această împrejurare deprimează în toate părțile nordice.

Bibliografie. CASTELUL DIN CARPATI.

— Aprecierile presei. —

Rar, o carte apărută la noi, a fost primită cu atâtă simpatie din toate părțile, ca și „*Castelul din Carpați*”, excelentul roman de *Jules Verne*, care a apărut nu de mult în traducere într-un elegant volum, împodobit cu 26 ilustrațiuni frumoase.

Toate zările, cari s'au rostit asupra acestui volum, n'au spus decât cuvinte de laudă și recomandare.

Estă unele din aprecierile, ce presa noastră a făcut „*Castelului din Carpați*”.

Familia.

„*Jules Verne* în românește. Cine nu cunoaște pe *Jules Verne*, distinsul scriitor francez, care în formă de roman a tratat aștepta chestii de știință?

Anunțăm dar' cu plăcere, că zilele trecute a eșit la *Sibiu*, în traducere românească unul din cele mai interesante romaniuri ale lui.

Interesant, pentru-că s'au petrecut în *Transilvania* între *Români*. Astfel de traduceri în adevăr umplu un gol în literatură, nu ca efemerele și rău tradusele romane ce apar din când în când în limba noastră.”

Foia literară.

„A apărut la „*Tipografia societate pe acții*” la *Sibiu* un excelent roman „*Castelul din Carpați*”, de *Jules Verne*, celebrul romancier francez.

Volumul elegant ajustat, este împodobit cu 26 ilustrațiuni lucrate la *Paris*.

„*Castelul din Carpați*” este una dintre cele mai interesante și elegante cărți și o recomandăm în deosebită atenție a publicului nostru cetitor.”

Gazeta Transilvaniei.

„Romanul pe care-l anunțăm aci, este unul dintre cele mai interesante și de valoare totodată. ...pentru noi mai ales este cu atât mai interesant, fiindcă se petrece în *Ardeal*, între *Români*, și pe lângă părțile lui instructive, mai este și moral. Opul e tipărit frumos.”

Patria.

„Volumul acesta, care se extinde pe 255 pagini octav mare tipărit pe hârtie fină și cu litere elegante cuprinzând nu mai puțin decât 25 ilustrațiuni interesante, merită de a face parte din biblioteca fiecărui *Român*. Dl *Dr. Dăianu* în prefața sa caracterizează foarte nimerit prezentul roman cu următoarele cuvinte: „calitățile, cum se pot observa și în

„*Castelul din Carpați*” sunt: invențiunea pentru a varia și dramatiza subiectele, observațiunea morală, fondul instructiv științific, care știe înfrunți plăcutul cu folositorul, și spiritul logic, care potrivește personajile la situațiunile lor și le menține caracterul lor propriu în tot decursul povestirii. Firul acestor povestiri țese ciudățeni de cele mai minunate, creațiuni ale celei mai vii fantasii, pe care le urmărești cu încordare deosebită și cu o curiozitate de neînvins. Ele însă nu părăsesc fondul realității sau cel puțin al probabilității, și la sfârșit, ori mai curând, găsești minunilor o deslegare firească prin vre-o regulă de fizică, chemia ori matematică.”

Telegraful Român.

„*Recomandăm cu toată căldura cetitorilor nostri procurarea și citirea acestei cărți prea instructive pentru noi, și care și în exterior se prezintă foarte frumos.*”

Unirea.

„*Castelul din Carpați*” e unul dintre cele mai nouă romane ale lui *Verne*, care a și fost premiat de *Academia franceză*. Acțiunea se petrece la poalele *Carpaților* sudici ai *Transilvaniei*, și persoanele sunt tot *Români* din satul *Mățești* și împrejurime.

E destul, dacă amintim, că și în romanul acesta nășuina lui tinde a împresura folositorul cu frumosul, și pe când face intriga romanului, ne arată cu o cale progresele științei. Și chiar pentru tendința aceasta scrierile lui le poate ceti oricine, special tinerilor le sunt mult de recomandat; de altcum se și dau ca premii. Ce privește traducerea, dl *Onișor* a scris în o frumoasă și curată limbă.

Executarea tehnică în privința frumsetei și a curățeniei tiparului face onoare societății „*Tipografia*” din *Sibiu*.”

La aceste simpatice voci nu mai adaugem decât, că cel mai potrivit cadou de ocazie, pentru tineri și bătrâni, pentru dame și bărbați, pe o formă e un „*Castel*” frumos compactat. De altfel „*Castelul*” se găsește în depozit la librăria „*Tipografie*”, societate pe acțiuni în *Sibiu*, și la *Storck & Müller* în *București*, calea *Victoriei* 53.

„LIGA ROMÂNĂ” DESPRE „CALINDARUL POPORULUI”.

În nrul 44 al excelentei reviste politice: „*Liga Română*”, organul „*Ligei pentru unitatea culturală a tuturor Românilor*” găsim următoarea dare de seamă asupra calindărului nostru pe anul 1898:

„Dintre multe călindare ce se publică pe fiecare an în *Transilvania*, acesta este de astă-dată, fără îndoială, cel mai bine întocmit. În afară de partea calendaristică, el cuprinde o mulțime de notițe interesante despre instituțiunile românești de peste munți, o bună alegere de mici nuvele, povestiri, poezii etc. de ale celor mai buni scriitori români, apoi biografii de ale bărbatilor fruntași ai poporului român de acolo, o înregistrare foarte bine făcută despre întemplările mai marcante în chestia națională în curgerea anului trecut, precum și o serie de sfaturi bune în ale economiei. Dăm aici drept model un mic capitol din acest calindăr.”

Ac „*Liga Română*” reproduce din *Răvașul* nostru capitolul despre înaintarea economică-națională, ear' după aceea încheie astfel:

„Acest calindăr poate fi astfel privit ca un „*Almanach*” al relațiilor culturale românești de peste munți și este indispensabil pentru toți cei-ce urmăresc cu interes dezvoltarea *Românilor* din *Transilvania*.”

Beneficiarii acestor scrieri servă și el la acoperirea enormelor cheltuieli și amende, cu cari trebuie să lupte „*Tribuna*” organul partidului național.”

Disertațiune economică. A apărut: Disertațiune economică despre bunăstarea și foloasele fărâniei cernută cu ciurelul și cu sita rară și despre zidirea morilor lăraș — de *Acenție Severu*. Disertațiunea aceasta a fost cetită în adunarea generală dela *Mediaș* a „*Asociațiunii*”. Broșura de 15 pagine costă numai 5 cruceri și se poate procura și dela librăria noastră, „*Tipografia*”, societate pe acțiuni în *Sibiu*, strada *Poplăcii* nr. 15.

Teatru orașenesc în Sibiu.

Joi, 2 Dec. n.

Donna Juanita.

Oșeretă comică în 3 acte, de *Fr. de Suppé*. Începutul la 7 ore seara.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 30 Nov. n. 1897.

Semnle		Unitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Unitatea per Hect.	Prețul per 100 chilo
		dela	până	dela	până
Grâu					
Bănățesc vechiu		75	—	76	—
Grân dela Tisa		75	12.25	12.45	76
Grâu „Pesta		75	12.30	12.40	76
Grân de Alba-Reg.		75	12.40	12.50	76
„Bacica		75	—	76	—
Grâu ung. de Nord		75	—	76	—
Semnle, vechi ori noue		Sotul	Unitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
				dela	până
Săcară			70—72	8.55	8.65
Orz		de nutreț	80—82	5.80	6.15
„		de vînare	82—84	6.80	7—
„		de bere	84—86	7.60	9—
Ovăș			88—91	6.40	6.70
Oncurus (porumb)		bănăț.	—	4.90	5—
„		de altceia	—	4.65	4.90
Mor			—	4.75	5—
Hrîșcă			—	—	—
Măști pe lună.	Grâu	Sept.-Oct.	—	—	—
	Oncurus	Mart.-Apr.	12.07	12.09	—
	„	Maiu-Iun.	6.49	6.51	—
	Ovăș	Iulie-Aug.	—	—	—
„	„	Mart.-Apr.	6.58	6.56	—
„	„	Oct.	—	—	—
Produse diverse		Sotul		General	
				dela	până
Săm. de trif.		Lucernă ungurească		—	—
„		roșie		—	—
Oleu de rap.		rafinat		—	—
Uns. de porc		dela Pesta		58 50	59—
„		dela țeară		—	—
Slănină		svetătită		—	—
„		afumată		60 50	61—
Său				—	—
Prunc				—	—
Lietar		galavon, nou		—	—
„		bănățesc		—	—
Miere		brută		—	—
„		galbină străcurată		—	—
Ceară		de Rosenau		—	—

Cursul pieței din Sibiu.

Din 27 Nov. n. 1897.

Hârtie-monetă română	Comp.	9.47	vând	9.53
Lire turcești	„	10.82	—	10.87
„Imperiali	„	9.85	—	9.40
Ruble rusești 100 a	„	127.12	—	128.12
Galbeni	„	5.62	—	5.63
Napoleon-d'ori	„	9.50	—	9.58
„(rusești)	„	—	—	—

Bursa de Budapesta.

Din 30 Nov. n. 1897.

Renta de aur ung. 6%	—	—	—
„ „ 4%	—	—	—
„ „ val. cor. 4%	—	—	102.25
Împrumutul căilor ferate ung.	—	—	121.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	—	—	122.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—	—	102—
Bonuri rurale ung.	—	—	98—
„ „ croate-slavone	—	—	98—
Obligațiunile desp. regalilor	—	—	101.50
Împrumut cu premiu ung.	—	—	156—
Leuri pentru regularea Tisei și Seghedin	—	—	140—
Renta de hârtie austriacă	—	—	102.50
„ de argint austriacă	—	—	102.25
„ de aur austriacă	—	—	128.50
Leurile austriace din 1890	—	—	160.50
Acțiunile băncii austro-ungare	—	—	955—
„ „ de credit ung.	—	—	—
„ „ „ aust.	—	—	—
Scrieri fonciare ale institutului de credit și econom. „Albina”	—	—	102—
Argintul	—	—	5.70
Galbeni împărătești	—	—	5.66
Napoleon-d'ori	—	—	9.51</

Nr. 1483-897.

[2423] 3-8

Publicare de licitațiune.

Prin aceasta se face cunoscut precum că în partea de pădure numită „Riu-Jonelu“ a comunei Sebeșul-inferior, pe baza planului despre economisirea pădurilor aprobat, se va vinde la plusofere prin licitațiune publică ținând în 16 Decembrie st. n. 1897 la 10 ore a. m. în cancelaria comunală din Sebeșul-inferior, o cantitate de lemne, blane de fag în trunchiuri în pădure de circa 2500 stângini metrice, care se poate produce în tăieturile de pădure prescrise spre folosința pentru anii 1896, 1897 și 1898.

Prețul strigărei este: 1 fl. 50 cr. de stângin metrice.

Doritorii de a cumpăra sunt obligați înainte de începerea licitațiunii a depune ca vadiu o sumă de 400 fl. v. a.

Înainte de începerea licitațiunii verbale se vor primi și oferte în scris sigilate și prevăzute cu vadiul sus amintit și compuse în modul prescris.

Condițiunile de licitațiune se pot privi la oficiul comunal în Sebeșul-inferior ori-și-când.

În fine se observă, că numitele tăieturi de pădure sunt în depărtare cam de 10 km. dela stațiunea căii ferate Felső-Sebes și că și în anii proximi se vor vinde în numita parte de pădure lemne blane de fag.

Sebeșul-inferior, (cercul protopretorial central al Sibiului), în 17 Nov. st. n. 1897.

Oficiul comunal:

Toma Flucsa,
jude.Ivan,
notar com.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare:

TABLOUL
„CONFERENȚEI NAȚIONALE“.

În mărime 33x50 cm.

Cu prețul de fl. 1.60, ear' cu trimiterea prin postă fl. 1.70.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.

Biblioteca populară a „Tribunei“.

1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. Pipăruș Petru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. Păcală și Tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 8 cr. sau 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. Tein legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. Colăciutul. Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. Fieca a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. Îndrăgeliul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. Blăstem de mamă. Legenda populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. Bunica de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 8 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. Pe pământul Turecului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. Căldărușa cu trei picioare. Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Gennevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. Cenușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. Un pețitor îndrăgelnic. Novela de Björnsterne Björnson. (1866). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. Prietenul meu Văntură-Teară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. Scăpătoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. Strigoica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. Draga mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. Sgârșitul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. Nuseii-împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. Dina-împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. Un idil în Rogeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antoniu Ghislan-zoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. Mica Fădăta. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. Rusaliu pécuarul. Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. Roma învinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. Clara Milici. Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Institutul galvanic a lui Heinrich Wiktorin, Viena, se recomandă la repararea din NOU a obiectelor vechi de metal în durabilă și frumoasă obducere

cu nichel

cu argint

cu aur

cu aramă (cuivre poli) etc. etc.

Reparaturi, transformări, precum și alte lucrări aparținătoare în această branșă se execută prompt și ieftin

sunt potrivite pentru reparare d. e.:

tacăhuri, service de cafea și ceaiu, vase de masă, coșuri de pâine, tave, garnituri de scris, feșnice, lustre, feșnice de părete, girandole, lampe, feșnice de cuptor, garnituri de fumat, chei, cuiere pentru haine, întocmiri la ferestri de prospect, ca: stilpuți pentru vitrină, cuiere de pălării, etagiere și ciocane pentru măcelari, lanțuri de orologiu, cutii pentru orologiu, broșuri, brășete, focărițe, arme, săbii, pinteni, coifuri, părți de roate de car și de bicicletă, patine, aparate electrice și alte obiecte de metal.

Deposit:

Henrich Kröger, prăvălie de fer, Sibiu.

Două cărți folositoare

pentru țăranul român

au apărut tocmai și se află de vânzare în
librăria „Tipografia“, societate pe acțiuni,
Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC
ÎN
ECONOMIA RURALĂ
compus de
cel 12 profeți intermitenți în Cluj.
Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRIILE

de

Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 or. mai mult.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Au eșit de sub tipar și se află de vânzare:

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 20 cr.

Dela Tipografia „Aurora“, A. Todoran

din Gherla — Szamosujvár se pot procura:

- Predici pentru Duminică tom. I. de Iustin Popfiu 2.20
- Predici pentru Duminică de peste an compuse și elucrate după Catechismul Deharbe de Vas. Criste. Tom. I. dela Dumineca Vameșului și Fariseului până la Dumineca X. după Rosale —.80
- Tomul II. dela Dumineca XI. după Rosale până la Dumineca Vameșului —.80
- Predici pe toate Duminicile și sărbătorile de peste an de Dr. Em. Elefterescu 1.50
- Cuvântări funebrele și iertăciuni. Din auctori renumiți, prelucrate de Tit Bud, vicar 1.—
- Tipicul preotesc din cărțile rituale prelucrat de Tit Bud, vicar 50.—
- Cuvântări bisericesti la toate sărbătorile de peste an de I. Papiu. Un volum peste 54 coale 1.50
- Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite cazuri de moarte, întocmite de Ioan Papiu. Un volum de peste 24 coale 1.50
- Catechese pentru pruncii școlari de Tit Bud, vicar. Prețul redus dela 60 cr. la 40.—
- Doftorul fără arginți sau cartea sănătății de Aron Boca Velcherianul —.10
- Dumnezeiască liturgie a celui dintru sfinți părintelui nostru Ioan Chrysostom de Ioan Boroș —.25
- Manual catehetic pentru primii ani școl. de Basiliu Rațiu. Prețul redus dela 60 cr. la 40.—
- Rugăciunea dlui Tatăl nostru explicată pe scurt de I. Boroș —.10
- Albina și leneșul de Aron Boca Velcherianul —.10
- Bocete adevărate cântări la morți, adunate de Ioan Pop Reteganul —.40
- Buchetul. Culegere de cântece culese de Ioan Pop Reteganul, broș. —.25
- Buchetul. Legat și aurit —.38
- Barb cobsarul. Novela orig. de Emilia Lung —.10
- Bunica și nepotul. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé de G. Simu —.06
- Cântul în școala populară. De Iuliu Pop, învățător în Năsăud. Praxă. Teoria. Cânturi —.30
- Cartea ilustrată pentru copii și copile. Cu 18 ilustrațiuni, de George Simu. — Această broșură conține istorioare și poezii morale spre excitarea gustului de cetit la copii. — E acomodată aceasta carte și ca premii pentru școlari —.25
- Cântăreț. Novela de Dem. Dan —.15
- Chiuituri de cari strigă feciorii în joc de Ioan Pop Reteganul —.40
- 125 Chiuituri de cari strigă feciorii în joc de Ioan Pop Reteganul —.12
- Codrean Craiul codrului de G. Simu —.06

- Cu vârful penei. Scrieri satirico-humoristice de Antoniu Popp. I. Monoloage. II. Humor și satiră. O broșură foarte petrecătoare —.40
- Dialogul Țiganului cu S. Petru în poarta raiului Aron Boca Velcherianul —.25
- De când se numește femeia porumbiță? Poveste de Laurențiu Ciorbea —.10
- Două turturele de aur. Poveste de Laur. Ciorbea —.10
- Din trecutul Silvaniei. Legenda de Victor Rusu. Prețul redus dela 60 cr. la 30.—
- Zile negre. Versuri de Petrea dela Cluj — cu o prefață de G. Simu. Prețul redus dela 55 cr. la 15.—
- El trebuie să se însoare. Novela de Maria Schwarz tradusă de N. F. Negruțiu —.15
- Economia pentru școlile populare de T. Roșu. Ed. II. Prețul redus dela 30 cr. la 10.—
- Felicitări în poezii și prosă la Anul-Nou, ziua nașterii și ziua numelui către tată, mamă, moși, unchi, mătușe, nănași tutori, preoți, învățători și binefăcători, precum și alocuțiuni și vorbiri cu diferite ocazii școlare de George Simu —.20
- Gruia lui Novac —.10
- Horia lui Pintea viteazul —.06
- Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte. După Euripide tradusă în versuri de Petru Dulf —.30
- Idealul pierdut. Novela orig. de Paulina C. Z. Rovinar —.10
- Influința mândriei. Novela de P. C. Z. Rovinar —.15
- Leonat cel tiner. Istorie în versuri de Ioan Pop Reteganul (cu o ilustrațiune), o broșură cu conținut foarte glumeț. Ca în toate scrierile dlui Ioan Pop Reteganul așa și în aceasta observă omul o adâncă pătrundere în moravurile, obiceiurile și simțămintele țăranului român —.10
- Lira Bihorului. Balade populare de Antoniu Popp —.20
- Lira Sionului sau cântarea sărbătorilor. — Poezii religioase-morale, luate după s. Scriptură de A. Boca Velcherianul. Cu o precuvântare de G. Simu —.25
- Monoloage de Antoniu Popp: Nr. 1. Pe neașteptate —.04
- Nr. 2. Pentru-ce am rămas flăcău bătrân —.08
- Nr. 3. La Anul-Nou —.04
- Nr. 4. Ce nici prin minte nu mi-a trecut —.04
- Nr. 5. O pățanie —.03
- Merinde dela școală sau învățători pentru popor, culese din ziarul unui școlar de Dr. G. Popa —.60
- Miseriile sociale. Novela de P. C. Z. Rovinar —.15
- Musa Șomeșană. Poezii populare române din jurul Năsăudului adunate și aranjate de Iuliu Bugnariu. Partea I. Balade —.25
- Nr.ii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco —.20

- Nopti de iarnă. Novele pentru popor de G. Simu. Prețul redus dela 1 fl. la —.60
- Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebrele, urmate de iertăciuni, epitafie ș. a. —.25
- Opera unui om de bine. Novela origin. — continuarea noiei „Idealul pierdut“ — de Paulina C. Z. Rovinar —.10
- Opăguri. Cât cioplite cât pilite și la lume împărțite de Ioan Pop Reteganul —.40
- Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poezii bine alese și aranjate. Preț. red. (dela 1.20) la —.50
- Povestea Pașcului sau credința deșartă populară. De Ar. Boca Vel. —.08
- Părintele Nicolae. Schițe din viața preoților de G. Simu —.30
- Pietatea poporului român sau cântări evlavioase pentru cei-ce merg la mănăstire, la locuri sfinte și în procesiuni. Comp. de doi preoți g. c. Mureșeni din diec. g. c. a Oradiei-mare —.10
- Prietenul săteanului român. Sfături în formă de dialog pentru elevi și adulți, compus de Ioan Pop Reteganul —.30
- Proba de foc. Comedie într'un act de A. Kotzebue, localizată de Irina Sonea-Bogdan —.15
- Prin moarte la victorie. Comedie într'un act de A. Kotzebue, localizată de Irina Sonea Bogdan —.10
- Probitatea în copilărie. Schițe din sfera educ. după Ernest Legouvé —.06
- Povestile Bănelului. De George Cătană învățător. Tom. I. 25 cr. Tom. II. 25 cr. Tom. III. 25 cr. — Toate 3 laolaltă —.65
- Reguli și sfaturi bune pentru pruncii școlari de Ar. Boca Velcher —.10
- Reșterea limbei române în vorbire și scriere de Dr. Gr. Silași II, III. Prețul fie-căreia fasc. 40 cr. Ambele —.70
- Sfaturi de aur sau calea către fericire de Aron Boca Velcherianul —.25
- Starostele, adevărate Datini dela nunțile Românilor Ardeleni. Adunate de Ioan Pop Reteganul —.15
- Spicure din istoria pedagogiei la noi — la Români de V. Gr. Borgovan —.10
- Să auzim! Toaste pentru tot felul de pers. și ocaș. de Tit V. Gheaja —.20
- Țiganul la mănăstire. Poveste în versuri de Ar. Boca Velcher —.08
- Țiganul în rai. Poveste în versuri de Ar. Boca Velcherianul —.08
- Trandafiri și vioarele. Poezii populare de Ioan Pop Reteganul. Edițiunea a II. Amplificată —.60

- Țiganul și Magnatul sau vraja și farmecele populare de A. B. V. —.10
- Ultimul sicăstru. Tradițiune de G. Simu —.06
- Un cuvânt către frații români despre filoxera omeni-mii sau vinarsul de Aron Boca Velcherianul —.10
- Versuri de dor adunate din poezii române de A. —.25
- Păcală și Tândală. Poveste de G. Cătană —.10
- Părintele Nicolae. Schițe din viața preoților de George Simu —.30
- Toma a Kempis despre imit. lui Christos, tradus de pe orig. latin de Gav. Pop, canonic —.15
- Ortografia română în actuala sa stare de desvoltare de V. Dumbrava, prof. giinn. —.40
- Stăna de Vale cu o privire scurtă la regiunea munților bihoreni de Ioan Buteanu —.25
- Gramatica limbei române. Lucrată pe baze sintetice de Ioan Butianu —.125
- Instrucțiune pentru a învăța fără instructor desemnat de croit vestimente femeiești, de Rosalia N. Pop, prof. diplom. în lucrul de mână —.80
- Povestiri alese de Petra-Petrescu —.80
- Orar general pentru școala română cu 6 clase și cu un singur învățător, de G. Magar, învățător —.40

Cărți de rugăciuni.

- Icoana sufletului. Carte de rugăciuni și cântări bisericesti, frumos ilustrată. Prelucrată și edată cu permisiunea marelui ordinari diecesan gr-cat. de Gherla prin Vasiliu Păcășiu, preot gr-cat. în Hotoan. Ediț. V. coreasă și amplific. Preț. un. ex. legată —.50
- Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesti, frumos ilustrată. Edițiunea IV. Prețul unui exemplar legat —.50
- Micul Mărgăritar sufletesc. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesti, foarte frumos ilustrată pentru pruncii școlari de ambe sexele. Prețul unui exemplar legat frumos —.22
- Cărțile de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe sexele. Cu mai multe icoane frumoase. Un exemplar broș. e —.08
- Legat —.10
- Visul Prea Santei Vergure Maria, urmat de mai multe rugăciuni frumoase, Prețul unui exemplar legat —.10
- Epistolia dlui nostru Isus Christos. Prețul unui exemplar legat —.10

- Căldindarul Aurorei pe anul 1898. Un exemplar spedit cu posta franco —.35
- 6 exemplare comandate de-odată costă numai 1.60

[2041] 4-10

Tot de aici se pot procura și tot soiul de cărți și recuise de școală, precum și alte cărți apărute ori-și-unde.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Pentru tipar responsabil: Ioan Marshall.